

## Nieuwsbrief VNG-project De Kanteling

Over nieuwe manieren om invulling te geven aan de compensatieplicht in de Wmo.

Welkom bij nummer twee van de nieuwsbrief van VNG-project De Kanteling! In dit nummer stellen de Kantelaars bij de VNG zich voor. Verder onder meer tips over de personele aspecten van kantelen en een leuke column van Catharina.

### Inhoud

- De Kantelaars bij de VNG stellen zich voor
- Naar een nieuwe modelverordening
- Tip 2: Kantelende medewerkers
- De Kanteling op VNG-net
- Column: De Wijkwacht

### De Kantelaars bij de VNG stellen zich voor



Het projectteam van De Kanteling ondersteunt gemeenten bij het vormgeven van de compensatieplicht in de Wmo. Van links naar rechts:

**Rob de Boer** is beleidsmedewerker in het Wmo-team van de VNG. Een groot deel van zijn tijd besteedt hij aan De Kanteling. Hij richt zich vooral op het beschikbaar maken van de ervaringen uit de pilots voor alle andere gemeenten. Daarnaast houdt hij zich bezig met het (systematisch) verzamelen van gegevens over gemeenten die ook kantelen maar geen pilot zijn (vroeger volgers).

**Suzanne Konijnendijk** is projectleider van De Kanteling. Kantelt u ook al met uw gemeente of wilt u graag meekantelen of eerst eens horen wat het betekent om mee te kantelen? Neemt u dan gerust contact op met mij, want we kantelen graag met zoveel mogelijk gemeenten. [Suzanne.konijnendijk@vng.nl](mailto:Suzanne.konijnendijk@vng.nl)

**Roul Wessels** is consulent van De Kanteling. Als voormalig adviseur bij de Stichting VraagWijzer Nederland is hij gepokt en gemazeld in de wereld van de (geestelijke) gezondheidszorg, welzijn, wonen en (gemeentelijke) overheid. Roul weet van wanten als de vragende burger aan het woord komt. Dat De Kanteling het accent let op de eigen kracht van de burger spreekt Roul zeer aan.

**Angela Potjens** is projectsecretaris van De Kanteling en het Wmo-team bij de VNG, waar zij alweer acht jaar werkzaam is. Veel gemeenteambtenaren op het terrein van zorg en welzijn zullen haar naam kennen van de 'cirkelberichten'.

**Hein de Graaf** is consulent van de Kanteling. Tot begin 2009 was hij adviseur bij VraagWijzer. Als ervaren sociaal psycholoog en onderzoeker brengt Hein veel kennis mee waar de kantelende gemeenten hun voordeel mee kunnen doen. Als onderzoeker heeft hij zich onder andere beziggehouden met welzijn en registratiesystemen. Ook de ervaring die Hein opdeed als projectleider bij Overheidsloket 2000 (OL 2000), later VraagWijzer geheten, is zeer relevant voor De Kanteling.

## Naar een nieuwe modelverordening

VNG-project De Kanteling gaat over nieuwe manieren om invulling te geven aan de compensatieplicht in de Wmo. Tien pilotgemeenten zijn met intensieve ondersteuning vanuit de VNG aan de slag gegaan om de eigen benadering van de compensatieplicht te vernieuwen. Zij zoeken naar creatieve en innovatieve manieren om in de eigen organisatie en met betrokken partners een kanteling teweeg te brengen.

Deze nieuwe werkwijzen moeten uiteindelijk vertaald worden naar één werkbaar juridisch kader: de verordening. Immers, een verordening met bijbehorende beleidsregels vormt de basis voor de juridische uitvoering van de compensatieplicht. Daarom heeft De Kanteling ook de Expertgroep verordening in het leven geroepen, waarin VNG, CSO en CG-raad gezamenlijk een nieuwe verordening ontwikkelen. Dit 'juridische spoor' loopt parallel aan de projecten van de pilotgemeenten, zodat er een sterke wisselwerking ontstaat tussen de ervaringen uit de gemeentelijke praktijk en het opstellen van de nieuwe modelverordening.

De afgelopen maanden heeft de Expertgroep de reikwijdte van compenseren onderzocht. Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van het ICF-handboek en nauw samengewerkt met het RIVM. Dit heeft geresulteerd in een notitie die binnenkort in concept aan de pilotgemeenten wordt voorgelegd. Later zal deze 'bouwsteen' voor een gekantelde verordening breder worden verspreid.

## Tip 2: Kantelende medewerkers

In de vorige nieuwsbrief gaven wij tips over vraagverheldering. In dit nummer tips over de personele aspecten van 'kantelen'.

In De Kanteling gaan we ervan uit dat we onze burgers die het even niet alleen redden het best ondersteunen door rekening te houden met hun specifieke situatie en uit te gaan van hun eigen kracht en mogelijkheden. Daarmee nemen we de zorg niet over, maar ondersteunen we wel de mogelijkheden van meedoen die de burger nog heeft.

Dit kunnen we alleen realiseren als we tijd nemen voor een uitgebreid gesprek waarin de burger zijn verhaal kan vertellen en zijn vragen kan stellen. Maar welke competenties vraagt dat van professionals die zo'n gesprek voeren?

Van deze medewerkers wordt natuurlijk verwacht dat zij de visie van De Kanteling in het hoofd hebben en onderschrijven. Verder verwachten wij van hen dat ze:

- kunnen luisteren, een vaardigheid waarvan het belang nog wel eens wordt onderschat;
- brede blik hebben over- en kennis van het maatschappelijke veld en de daarin actieve organisaties;
- kunnen meevoelen met een burger, maar de 'problemen' niet overnemen;
- weten welke zaken zij moeten overlaten aan andere professionals;
- niet zelf de problemen van de burger oplossen, hoewel dat vaak gemakkelijker en mogelijk sneller is;
- creatief en vernieuwend kunnen denken wanneer zij samen met de burger oplossingen bedenken.

Wat mogen deze medewerkers verwachten van het management? De managers moeten ervoor zorgen dat:

- de medewerkers handelingsvrijheid hebben om te komen tot passende arrangementen en oplossingen;
- er in de hele organisatie, van werkvloer tot bestuur, draagvlak is voor de nieuwe aanpak en dat niet voorziene en mogelijk niet wenselijke consequenties niet worden afgewenteld op de medewerker;
- zij hun medewerkers ondersteunen en zelfs stimuleren als deze ondernemend, veranderingsgericht en risico bestendig gedrag vertonen;
- een team dat is samengesteld uit medewerkers van verschillende organisaties of afdelingen onder verantwoordelijkheid valt van één speciaal daarvoor aangestelde manager.

## De Kanteling op VNG-net

Meer informatie over project De Kanteling en Wmo-brede informatie vindt u op VNG-net: [www.vng.nl/wmo](http://www.vng.nl/wmo)

Hebt u vragen over De Kanteling? Wil uw gemeente meekantelen? Of wilt u lid worden van deze nieuwsbrief? Stuur dan een e-mailt naar [angela.potjens@vng.nl](mailto:angela.potjens@vng.nl)

## Column: De WijkWacht

Onze buurt heeft een WijkWacht. 'WW' staat er geborduurd op de halsdoeken die de dames om hebben geslagen. Ze zitten op de eerste rij bij de viering van hun eerste jaar als 'Wacht': zo spreken ze elkaar ook aan. Het lijkt daardoor steeds alsof iedereen te hard loopt. De wethouder spreekt hen feestelijk toe: ze doen goed werk voor de ouderen in de wijk. Ze gaan regelmatig langs om te kijken of alles nog goed gaat en dat waarderen de oudjes zeer. Gezellig koffie drinken met de Wachten, door henzelf meegebracht in een thermoskan. De wethouder had zelfs gehoord dat sommigen het hele huis opruimden als de Wachten langskwamen en hun 'goeie goed' aandeden.

In de zaal zitten heel wat oudere typen, maar niet uit de doelgroep. Zij blijken daar beroepshalve te zijn: raadsleden, welzijnswerkers en een deskundige die na de wethouder het woord krijgt. Hij legt ons uit waarom Wachten Loont. Dat is tevens de titel van zijn speech, die we na afloop mee kunnen nemen van het tafeltje bij de deur.

Ook mijn ouders zijn niet gekomen, hoewel ze bijna negentig zijn en hier om de hoek wonen. Pa belde me vorige week op, helemaal in paniek. "Ina, we moeten onze badkamer verbouwen!". "Alles moet worden vernieuwd. We zitten dadelijk weken in de rommel met allemaal vreemden over de vloer!". "Rustig pa" zei ik. "Hoe kom je daar nou bij dat dat moet"? Pa: "Elly, onze WijkWacht, heeft gezegd dat wij recht hebben op een groter bad, met een grijpstang en anti slip tegels en een spiegel op zithoogte en overal verhoogde potten en een alarm en een camera en.. en.. en.. Elly zei dat ze dat meteen ging regelen". Hij snakte naar adem. "Mama is helemaal overstuur. We zijn al jaren blij met onze badkamer en al die oude spullen er in van vroeger en nou moet dat allemaal er uit".

Ik heb hem uiteindelijk gerust kunnen stellen. Niks moet, ze mochten zelf beslissen waar ze behoefte aan hebben.

De deskundige krijgt een hartelijk applaus. Ik geloof dat hij nog niet helemaal klaar was, maar het publiek was duidelijk toe aan de pauze met drankjes. De wethouder had nog wat huishoudelijke mededelingen die verloren gingen in het geroezemoes. Je kon je, geloof ik, ter plaatse als Wacht opgeven en kreeg dan een WW-sjaaltje er gratis bij.

Toch maar niet. Ik ga dadelijk even langs bij mijn ouders om hun nieuwe wc-bril te bewonderen. Pa had me daarover opgebeld: "helemaal van doorzichtig plastic met zeedieren en schelpen en zelf aangelegd!"

Catharina